
Pla d'Acció Intercultural del Districte de Sants-Montjuïc

GNM

**Mesura de
Govern**
Octubre de 2022

**Districte de
Sants-Montjuïc**

Sumari

BLOC I: INTRODUCCIÓ.....	4
BLOC II: PRINCIPIS ORIENTADORS.....	9
BLOC III: METODOLOGIA DEL PROCÉS.....	11
BLOC IV: PLA D'ACCIÓ.....	13
Eix 1. Organització interna.....	13
Eix 2. Formació.....	15
Eix 3. Comunicació.....	16
Eix 4. Participació.....	18
Eix 5. Accessibilitat.....	20
BLOC V: DESPLEGAMENT I GOVERNANÇA.....	22
ANNEX I: PARTICIPANTS EN EL PROCÉS.....	26
ANNEX 2: MATRIU DEL PLA.....	27

BLOC II: INTRODUCCIÓ

El 2021, l'Ajuntament de Barcelona va elaborar el Pla Barcelona Intercultural 2021-2030 (PBI), que representa el nou marc estratègic del qual ha de partir el conjunt de polítiques municipals per incorporar la perspectiva intercultural, complementat per la Mesura de govern *Avançar cap a la Interculturalitat. Instruments i mecanismes de governança*, que té com objectiu reforçar el compromís institucional amb la interculturalitat i la integració d'aquesta perspectiva en el conjunt de les accions de govern municipal. Entre les mesures incloses en el PBI hi ha l'impuls de plans d'acció interculturals en els Districtes de la ciutat, entesos com eines per incorporar la perspectiva intercultural a les accions de treball de tots els districtes.

En aquest marc, el Districte de Sants-Montjuïc va decidir impulsar l'elaboració d'aquest Pla d'Acció Intercultural (PAI), reconeixent-lo com una prioritat política. El procés per a l'elaboració d'aquest Pla es va activar a partir de la demanda de la Regidoria del Districte, i compta amb la implicació de la Gerència de Districte en la coordinació i facilitació dels recursos tècnics necessaris per a la seva elaboració.

La constatació d'una realitat social i cultural diversa, on hi conviuen persones de diferents contextos culturals, és el punt de partida per incorporar la perspectiva intercultural en les polítiques públiques a nivell local. La perspectiva intercultural s'ha d'entendre com una estratègia, una metodologia, un procés en permanent negociació, que afavoreix les relacions interculturals i el principi d'igualtat de drets i oportunitats i no discriminació. Per això, incorporar la mirada intercultural a la tasca diària de les administracions implica contribuir al canvi en les dinàmiques d'exclusió, discriminació, segregació i desigualtat que es donen envers determinats col·lectius (persones racialitzades, refugiades, sol·licitants d'asil i migrades, gitanes, en situació administrativa irregular, etc.).

Més concretament, com reconeix el PBI 2021-2030, la incorporació de la perspectiva intercultural per part de les administracions ha de permetre evitar l'aplicació d'unes polítiques públiques equivocades, limitades o discriminatòries, que poden reproduir i enfortir, a nivell institucional, el racisme que travessa la nostra societat. Així mateix, la perspectiva intercultural també pretén evitar els processos d'homogeneïtzació i assimilació cultural per part dels grups majoritari o hegemònics. En definitiva, la incorporació de la perspectiva intercultural té molt a veure amb incidir en les relacions de poder de la societat i en els elements estructurals que les determinen.

Els objectius i les propostes d'actuació incloses en el PAI de Sants-Montjuïc s'han construït de forma coherent amb els principis, eixos i objectius del PBI 2021-2030, per tal de garantir la seva articulació a nivell local: en particular, el PAI es centra en impulsar la transversalització de la perspectiva intercultural en l'estructura tecnicoadministrativa del Districte, tal com s'ha recollit en el cinquè eix estratègic del PBI 2021-2030.

La transversalització es refereix a la necessitat d'augmentar i millorar la introducció de la perspectiva intercultural en les diferents àrees de política pública del Districte: en aquest sentit, implica reconèixer la necessitat que el Districte assumeixi que ha d'incorporar la perspectiva intercultural a l'hora de pensar i executar qualsevol mesura o projecte, si es volen realitzar accions respectuoses i coherents amb l'heterogeneïtat cultural i de creences de la ciutat i reduir les desigualtats socials.

De la mateixa manera, la perspectiva intercultural s'ha de treballar conjuntament amb la perspectiva de gènere i interseccional, tal com preveuen el Pla Barcelona Intercultural 2021-2030 i el II Pla per la Justícia de Gènere 2021-2025. Cal tenir en compte que els diferents eixos de desigualtat interaccionen de manera complexa i dinàmica creant un sistema complex d'opressions i privilegis. Així, les variables tradicionalment lligades a la diversitat cultural, com poden ser l'ètnia, el país o lloc de naixement, la cultura d'origen o la religió, s'entrecreuen entre elles creant realitats no homogènies. A més, convergeixen amb altres variables com el gènere, l'orientació sexual, l'edat, la situació administrativa, la racialització, el capacitisme, la classe, etcètera. Tenir un enfocament interseccional permet comprendre, abordar i combatre desigualtats i discriminacions a l'hora de dissenyar i implementar les polítiques públiques.

Mitjançant la transversalització de la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional, el Districte de Sants-Montjuïc vol contribuir a avançar cap a una millora de la política pública que ofereixen les institucions que formen part del entramat municipal de Barcelona. En aquest sentit, és necessari fer un pas més enllà respecte a un enfocament "relacional" de la interculturalitat: tant l'Ajuntament com els Districtes, com a institucions públiques de proximitat, han de posar en marxa els mecanismes necessaris per poder detectar i transformar les estructures socials, econòmiques, polítiques i epistemològiques que posicionen la diferència cultural de la ciutat en termes de superioritat i d'inferioritat.

Per tot això, en la base d'aquest Pla, el Districte de Sants-Montjuïc activarà els recursos necessaris per fer efectiva la incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en les seves polítiques, serveis i projectes.

Elements que justifiquen el Pla d'Acció Intercultural de Sants-Montjuïc

El Pla d'Acció Intercultural del Sants-Montjuïc es nodreix del Pla Barcelona Intercultural 2021-2030, que ha impulsat l'Ajuntament de Barcelona, des de la sisena Tinència d'Alcaldia de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat i del Comissionat de Diàleg Intercultural i Pluralisme Religios, que actualitza i substitueix l'anterior Pla Barcelona Interculturalitat del 2010.

Per a elaborar el PAI es va realitzar un diagnòstic de la situació actual de la ciutat des de la perspectiva intercultural a partir d'informació quantitativa (basat en un anàlisi dels indicadors sociodemogràfics disponibles), ampliada amb informació qualitativa aportada per les figures professionals del Districte i del Programa Barcelona Interculturalitat involucrades en el procés

d'elaboració del Pla. A continuació, es presenta breument la informació relativa al perfil sociodemogràfic del Districte, destacant-ne la heterogeneïtat.

La realitat sociodemogràfica del Districte

El districte de Sants-Montjuïc és un territori heterogeni, tant en la seva configuració de població com de característiques dels barris. La població del districte representa l'11,2% del total de Barcelona, amb una densitat superior a la mitjana de la ciutat. Com mostra la taula 1, el percentatge de població nascuda a l'estranger que viu al Districte es situa a prop de dos punts per sobre de la mitjana de Barcelona (24,4% contra el 22,4% de la ciutat), amb força heterogeneïtat entre els barris del districte, essent el Poble-sec un dels barris de Barcelona amb un percentatge de població estrangera més alt respecte al total (35,3%).¹

Com es pot observar, la proporció de dones i homes nascuts a l'estranger està bastant equilibrada, representant cadascun dels sexes aproximadament la meitat de la població nascuda a l'estranger. Aquesta proporció es manté en l'anàlisi de dades relatives, de manera que els dos grups suposen percentatges similars respecte la població total del territori, amb xifres d'entre el 8% i el 18,3%.

Taula 1: Població per lloc de naixement a Espanya o l'estranger per barris, Districte i ciutat, desagregada per sexe.

Territori	Persones nascudes a l'estranger			% respecte de la població del territori		
	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total
El Poble-sec	6.839	7.372	14.211	17,0%	18,3%	35,3%
La Marina del Prat Vermell	100	98	198	7,4%	7,2%	14,6%
La Marina del Port	2.855	2.719	5.574	9,2%	8,7%	17,9%
La Font de la Guatlla	1.175	1.131	2.306	11,5%	11,0%	22,5%
Hostafrancs	2.123	2.183	4.306	13,2%	13,6%	26,7%
La Bordeta	1.550	1.584	3.134	8,0%	8,1%	16,1%
Sants-Badal	2.720	2.568	5.288	10,9%	10,3%	21,2%
Sants	4.866	5.755	10.621	11,1%	13,2%	24,3%
TOTAL DISTRICTE	22.228	23.410	45.638	11,9%	12,5%	24,4%
TOTAL BARCELONA	183.076	188.451	371.527	11,0%	11,4%	22,4%

Font: Informes i documents d'anàlisi. La població estrangera a Barcelona. Any 2021. Part I: Perfil de la població estrangera a Barcelona. Perfil de la població estrangera a Sants-Montjuïc i els seus barris. Gener de 2021. Departament d'estadística i difusió de dades. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona.

¹ Oficina Municipal de Dades de l'Ajuntament de Barcelona. Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/catala/Estadistiques_per_temes/Poblacio_i_demografia/Documents_relacionats/pobest/a2021/part1/nt29.htm

En total, al Districte viuen persones procedents de 146 països:² les principals nacionalitats estrangeres al districte són la italiana, la pakistanesa i la xinesa (taula 2).³ Cal tenir en compte que les realitats i les necessitats de les persones procedents d'aquests països són molt diferents degut al context i també a l'entrecruament amb altres eixos de desigualtat com el gènere⁴, l'ètnia, la cultura d'origen, la classe, la religió, etc.

Taula 2: Nombre de nacionalitats per barris, Districte i ciutat.

<i>Territori</i>	<i>Nombre nacionalitats presents al territori</i>
El Poble-sec	123
La Marina del Prat Vermell	37
La Marina del Port	100
La Font de la Guatlla	92
Hostafrancs	102
La Bordeta	100
Sants-Badal	111
Sants	126
TOTAL DISTRICTE	146
TOTAL BARCELONA	179

Font: Informes estadístics. La població estrangera a Barcelona. La població de Barcelona nascuda a l'estranger. Gener 2022. Departament d'estadística i difusió de dades. Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona.

D'altra banda, Sants-Montjuïc és un dels districtes de la ciutat on resideixen més persones gitanes, principalment als barris de La Marina i d'Hostafrancs.

De tota manera, no es disposen de dades oficials específiques sobre la població gitana a Sants-Montjuïc, ni a Barcelona, com tampoc en relació amb la seva situació social, educativa, etc. Aquesta fet es deu principalment a l'existència de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal (Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal; BOE núm. 298, de 14 de desembre), on no és permès que les dades continguin informació sobre procedència ètnica. Aquest fet limita les dades existents, però es disposa de diferents estudis, informes que ens proporcionen informació contrastada, sobretot

² Oficina municipal de dades de l'Ajuntament de Barcelona. Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/catala/Estadistiques_per_temes/Poblacio_i_demografia/Documents_relacionats/pobest/a2021/part1/nt23.htm

³ Oficina municipal de dades de l'Ajuntament de Barcelona. Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/catala/Estadistiques_per_temes/Poblacio_i_demografia/Documents_relacionats/pobest/a2021/part1/nt29.htm

⁴ Per a saber més sobre la situació de les dones d'origen pakistanès i xinès a Barcelona, podeu consultar els informes encarregats per la Regidoria de Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona. Disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/111230/1/MAQPakistanesesResumExecutiusensecontraportada.pdf>
https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/111057/1/MAQResumenEjecutivo19_06_18XinesesBCNROC.pdf

aquells realitzats per la pròpia població gitana, com aquells que impulsa el Consell Municipal del Poble Gitano (<https://ajuntament.barcelona.cat/consell-municipal-poble-gitano/ca>)

La població gitana a la ciutat de Barcelona ha patit múltiples discriminacions per la seva pròpia identitat, tant en el passat com en el present, tal i com recullen els diferents informes de l'Observatori de les Discriminacions de Barcelona (<https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-no-discriminacio/ca/observatori-discriminacions>). Les polítiques públiques en aquest sentit sempre han anat adreçades tant a combatre aquestes discriminacions com també a conèixer i reconèixer la diversitat cultural i a posar en valor les interaccions positives i les relacions interculturals, com demostra cada any la celebració del Dia Mundial del Poble Gitano, el 8 d'abril.

A nivell econòmic, l'índex de renda del Districte va augmentar notablement a partir de 2017, però es manté en un valor inferior al de la ciutat de Barcelona (87). Tots els barris del districte se situen per sota de la mitjana, amb índexs poc homogenis que van des del 61 de la Marina del Prat Vermell, fins al 98 del barri de Sants.⁷

L'atur registrat a Sants-Montjuïc va augmentar més d'un 38% durant el 2020, el tercer percentatge més alt dels deu districtes de la ciutat. El pes de l'atur registrat sobre la població de 16 a 64 anys es va incrementar més de dos punts fins al 8,9%, percentatge similar al valor de ciutat (8,6%). La proporció de persones aturades de nacionalitat estrangera va augmentar fins al 25,8%, se situa dos punts per sobre del pes d'aquest col·lectiu sobre el total de la població del districte (23,8%), i és pràcticament igual al valor de la ciutat (25,6%).⁸

A nivell d'educació, l'alumnat d'origen estranger en ensenyaments de 3 a 16 anys representa el 24,5% del total del Districte, percentatge lleugerament superior al pes de la població estrangera del Districte (22,3%): no obstant, l'alumnat d'origen estranger representa un percentatge molt més elevat respecte al total als centres públics del Districte (gairebé el 32%). Així mateix, el nivell d'estudis post-obligatoris de l'alumnat d'origen estranger va en augment durant els últims anys, però es situa encara més de cinc punts per sota de la mitjana.⁹

En quant a pluralitat religiosa, al districte de Sants-Montjuïc hi ha 61 centres de culte de 9 tradicions diferents, essent la catòlica i l'evangèlica les creences amb un major nombre de centres adscrits (taula 4).¹⁰ Entre aquests centres existeix una gran heterogeneïtat: al districte trobem des de centres de culte de grans dimensions que combinen activitat religiosa, social i cultural, a centres petits i d'una gran precarietat.

---

⁷ Oficina municipal de dades de l'Ajuntament de Barcelona: Districte Sants-Montjuïc. Departament d'Anàlisi. Oficina municipal de dades (juliol del 2020).

⁸ Sants-Montjuïc. Explotació estadística, juliol 2021. Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/castella/Estadistiques_per_territori/Documents/barris/18_SM_Sants_2021.pdf

⁹ Informació proporcionada pel Programa Barcelona Interculturalitat, a partir de dades del Districte.

¹⁰ Oficina municipal de dades de l'Ajuntament de Barcelona. Disponible a: https://www.bcn.cat/estadistica/catala/documents/districtes/03_Sants_Montju%C3%AFc_2019.pdf

Taula 4: Nombre de centres de culte al Districte.

Religions i creences	Núm. centres
Cristianisme catòlic (parròquies i esglésies no parroquials)	17
Cristianisme evangèlic (esglésies)	30
Cristianisme ortodox (comunitats)	1
Església Adventista del Setè Dia (esglésies)	1
Testimonis Cristians de Jehovà (salons del Regne)	4
Budisme (centres)	1
Hinduisme (centres)	1
Islam (oratoris)	5
Altres	1
TOTAL	61

Font: Oficina municipal de dades de l'Ajuntament de Barcelona, 2019.

Per últim, pel que fa la participació de persones pertanyents a grups culturalment minoritzats en la xarxa d'entitats col·lectius organitzats del Districte, les últimes dades disponibles¹¹ van identificar una desena de fundacions, associacions i espais autònoms, actives al territori de Sants-Montjuïc, on hi participa població diversa. Al respecte, s'ha de destacar que sovint els espais i col·lectius auto-organitzats de persones d'origen divers, pel fet de no estar constituïts com associacions, resulten menys visibles a les xarxes associatives consolidades o històriques del Districte, i també més difícil d'identificar per l'administració.

---

¹¹ Diagnòstic de la participació de persones culturalment diverses als districtes de la ciutat de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2018. Disponible a: https://ajuntament.barcelona.cat/participaciociudadana/sites/default/files/documents/diagnostic_participacio_diversa.pdf

BLOC II: PRINCIPIS ORIENTADORS

El Pla d'Acció Intercultural (PAI) del Districte de Sants-Montjuïc incorpora mesures dirigides a facilitar la incorporació de la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en el conjunt de les polítiques del Districte, promovent un canvi institucional que permeti incidir des de l'arrel en les desigualtats estructurals que impedeixen o dificulten l'accés a drets i polítiques públiques, en igualtat de condicions, per a tota la ciutadania. Els principis orientadors d'aquest pla són el reconeixement de la pluralitat cultural i de creences, la igualtat de drets, l'equitat, i el diàleg intercultural i la interacció positiva.

Principis orientadors del Pla.

Reconeixement de la pluralitat cultural.

Fomenta el reconeixement de les altres persones com a subjecte social, cultural i polític actiu i vàlid. Implica promoure el coneixement i la visibilització de la diversitat cultural en els diferents àmbits d'actuació, posant en valor els interessos i les necessitats. Aquest procés implica també aprofundir per un treball de recuperació i visibilització de la memòria dels barris de la ciutat.

Igualtat de drets i equitat.

Lluita per la igualtat i contra la discriminació a fi d'aconseguir l'equitat. La finalitat és garantir l'accés, en condicions d'igualtat, de totes les persones i col·lectius al procés de construcció comunitària sense demanar a canvi l'assimilació cultural.

Diàleg intercultural i interacció positiva.

Promou el diàleg en un nivell d'igualtat, entre tots els veïns i veïnes, independentment de l'origen, el context cultural o les creences religioses que tinguin, a través del foment de les relacions actives i de col·laboració. Resulta clau identificar els obstacles que impedeixen aquestes relacions i sostenir de manera respectuosa les dificultats i tensions.

A nivell estratègic, el PAI es centra en operativitzar l'eix cinquè del Pla Barcelona Intercultural 2021-2030 (PBI), *Garantir que el conjunt de l'acció de govern municipal incorpora els principis i l'enfocament intercultural*, que fa referència a la necessitat que l'administració municipal es doti dels instruments adequats per tal d'impulsar, desplegar i avaluar polítiques amb perspectiva intercultural, que tinguin molt present les dimensions de la territorialització i transversalització de la interculturalitat i, alhora, de la perspectiva de gènere amb enfocament interseccional.

La territorialització és un model de governança des de la proximitat, entesa com a forma de respondre millor a les necessitats de la ciutadania, contribuint a erradicar les desigualtats socials. El principi de territorialització fa referència a com els plans i serveis municipals, que

acostumen a dissenyar-se des de les àrees centrals, prenen la dimensió territorial des del primer moment: és a dir, com es conceptualitzen i s'elaboren amb la mirada estratègica posada en les necessitats i potencialitats del territori. En aquest sentit, la territorialització representa una oportunitat per posar al centre de l'acció municipal la resposta a les necessitats del territori.

La territorialització aporta doncs coherència a l'acció municipal i a les polítiques públiques, facilitant la definició de plans o estratègies adaptades al territori, des del moment en què es conceptualitza el procés d'elaboració de qualsevol actuació: per això, la territorialització de la perspectiva intercultural i interseccional permet dissenyar accions capaces de concretar els eixos i objectius del PBI, d'acord i en funció de les necessitats i potencialitats específiques del Districte de Sants-Montjuïc.

D'altra banda, per transversalització entenem la metodologia d'intervenció que ha de permetre impactar en la incorporació de l'enfocament intercultural i interseccional en totes les actuacions del Districte: es tracta, per tant, d'una instrumentació organitzativa que assegura el desenvolupament d'aquest enfocament en les actuacions de l'administració, tenint com a objectiu final incorporar la perspectiva intercultural i interseccional als diferents serveis, projectes i accions que es duen a terme al territori.

BLOC III: METODOLOGIA DEL PROCÉS

El Pla d'Acció Intercultural (PAI) del Districte de Sants-Montjuïc s'ha construït de manera participada i intersectorial amb les diferents àrees i departaments del Districte, entenent que la interculturalitat ha d'ésser una perspectiva transversal a totes les polítiques públiques. La incorporació de les diferents àrees i departaments en el procés d'elaboració promou la identificació i l'apropiació del PAI per part del personal tècnic que haurà de desenvolupar-lo i fer-ne el seguiment. A nivell metodològic, el procés d'elaboració del programa ha estat estructurat en les següents fases:

FASE 1	Definició dels objectius del PAI <ul style="list-style-type: none"> - Identificació de necessitats - Identificació de les intervencions/accions en curs - Priorització de les necessitats identificades
FASE 2	Definició de l'estructura del PAI <ul style="list-style-type: none"> - Agrupació i priorització dels objectius: definició d'objectius específics i operatius - Definició de les línies d'acció per a cada objectiu operatiu - Primera proposta d'estructura del Pla
FASE 3	Validació del PAI <ul style="list-style-type: none"> - Priorització de les línies, objectius i accions identificades - Elaboració del document final del Pla

La definició de cadascun d'aquests elements, fins a un nivell de concreció tal com el de les accions, ha recaigut en tres espais diferents:

- Un **Grup d'Acció Intercultural (GAI)**, format pel personal tècnic de barri, personal tècnic transversal, responsables de programes i serveis, caps d'àrea i direccions, encarregat d'orientar els continguts del PAI.¹² La tasca del GAI ha estat identificar les necessitats a les que ha de donar resposta i proposar objectius i línies d'acció.
- Quatre **Comissions de Treball**, formades per persones tècniques que participen en el GAI i que juguen un paper clau en la consecució dels objectius específics i de les propostes d'acció del PAI. La tasca de les comissions ha estat concretar les orientacions i propostes del Grup d'Acció Intercultural en accions realistes i articulades amb el que ja s'està fent avui al Districte.
- Un **Grup Coordinador**, encarregat d'impulsar i organitzar l'elaboració del PAI, de garantir-ne la visió estratègica i l'articulació amb la resta de polítiques impulsades des

¹² El llistat de i àrees tècniques, equipaments i serveis implicats en el procés d'elaboració del PAI està disponible en el Annex 1 al final d'aquest document.

del Districte, així com de revisar i validar, al llarg de l'elaboració del Pla, la feina feta per l'equip encarregat de les tasques de sistematització de les sessions de treball i la redacció del Pla, en qui han recaigut les tasques de sistematització de les sessions de treball i redacció del document.

A més, durant l'elaboració del Pla, el Districte va organitzar –en conjunt amb el Programa BCN Interculturalitat– accions de formació sobre la perspectiva intercultural, dirigides a la seva plantilla laboral: es va realitzar una sessió de formació de dues hores de duració, en la que van participar 88 tècniques i tècnics del Districte. Els objectius de les formacions van ser:

- Transmetre la importància d'incorporar la perspectiva intercultural i interseccional a la tasca diària del personal de districte;
- Introduir i clarificar els principals conceptes teòrics de la perspectiva intercultural per poder reflexionar sobre com incorporar-los a la pràctica.

El PAI s'ha construït a partir d'una dinàmica d'obertura-concreció, en la qual cadascun dels nivells del programa (eixos, objectius i propostes d'accions) s'ha definit i construït en uns espais de treball oberts i participatius amb els agents clau, i posteriorment s'ha concretat i validat amb el Grup Coordinador.

La taula següent ofereix un resum de les sessions de treball que es van dur a terme durant el procés d'elaboració del PAI (març 2021- març 2022):

Espai de participació	Nº de sessions	Objectius
Grup d'Acció Intercultural	2	Detectar reptes i oportunitats així com configurar els diferents grups de treball i les temàtiques a abordar.
Comissions de treball	4	Identificar necessitats i reptes de la interculturalitat en les diferents àrees i departaments del Districte, per tal d'impulsar la transversalització de la perspectiva intercultural i interseccional en la seva estructura tecnicoadministrativa.
Grup Coordinador	2	Portar a terme un seguiment del treball realitzat i fer les valoracions que s'han cregut necessàries en el procés d'elaboració del Pla.

BLOC IV: PLA D'ACCIÓ

A continuació es descriu l'estructura del Pla d'Acció Intercultural del Districte de Sants-Montjuïc. Concretament, es presenten **5 Eixos de treball, 5 Objectius generals, 14 Objectius específics i 33 Propostes d'accions.**

Eix 1. Organització Interna

L'eix d'organització interna fa referència a la transversalització de la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en el model organitzatiu i de treball de les àrees i departaments del Districte, així com en la composició dels equips que treballen a/per a l'Administració Pública.

O1. Incorporar la interculturalitat en el model organitzatiu del Districte.

Cal revisar la metodologia d'intervenció de les àrees i departaments del Districte, per tal d'incorporar la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en les actuacions dels diferents serveis, projectes i accions que es duen a terme al territori. D'altra banda, cal incorporar persones amb bagatges i orígens culturals diversos en l'estructura tècnica i als equips externs amb els quals es treballa de forma permanent, garantint la paritat de gènere i tenint en compte altres variables (racialització, edat, diversitat funcional, situació administrativa, entre altres). Aquesta diversificació aproximarà l'administració pública a reflectir-se amb la diversitat de la seva ciutadania, i facilitarà la incorporació de la reflexió sobre situacions de privilegi. La diversificació també ofereix una major comprensió dels diferents contextos que operen en el territori del Districte i una major adaptació de les accions que es promouen des de l'administració.

Objectius específics

O1.1. Millorar la coordinació interna per tal de transversalitzar la perspectiva intercultural i interseccional en tots els departaments.

La transversalització de la perspectiva intercultural i interseccional requereix un esforç de coordinació, així com d'espais, metodologies de treball i figures tècniques que facilitin la reflexió sobre la seva incorporació en totes les actuacions impulsades pel Districte i pels equipaments ubicats en el territori.

Propostes d'acció

A1.1.1. Activació d'un espai de coordinació per treballar la incorporació i transversalització de la perspectiva intercultural i interseccional en les actuacions del Districte, i donar seguiment a la seva implementació.

A1.1.2. Incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en els espais de coordinació dels equipaments del Districte (biblioteques, centres cívics, casals, equipaments esportius etc.).

O1.2. Diversificar la composició d'equips de treball.

Es considera rellevant que els equips interns i dels serveis externalitzats de l'administració reflecteixin la diversitat sociocultural de la població perquè els conjunt d'actuacions impulsades pel Districte considerin i donin resposta a les necessitats i demandes del conjunt de la ciutadania del territori. En aquest sentit, es considera prioritari que l'Ajuntament afavoreixi la incorporació de persones d'origen cultural divers de la seva plantilla, i en tots els perfils professionals, més allà de les àrees d'interculturalitat, mediació cultural, traducció. D'altra banda, el Districte, d'acord a les seves possibilitats i competències, ha de facilitar la contractació de persones d'origen cultural divers.

Propostes d'acció

A1.2.1. Incorporació d'instruccions per al foment de la contractació laboral que garanteixin la pluralitat sociocultural del personal i promoguin la igualtat de gènere i d'oportunitats als plecs de serveis externalitzats del Districte.

A1.2.2. Activació de campanyes de comunicació inclusiva, que tinguin en compte les diferents necessitats de les persones (materials en diferents idiomes, de lectura fàcil, que facin servir diferents canals de distribució, etc.) sobre l'oferta de treball generada pel Districte.

O1.3. Avaluar de forma periòdica la incorporació de la interculturalitat en accions/serveis/projectes etc. del Districte.

Calen indicadors quantitius i qualitius per poder mesurar la incorporació efectiva de la perspectiva intercultural en les actuacions del Districte. Aquest indicadors han de ser comprensibles i fàcils d'implementar i replicar per qualsevol persona que treballa a l'administració. D'altra banda, serà útil incorporar indicadors que permetin entendre com la cultura, l'origen, la racialització, les conviccions religioses i la situació administrativa s'entrecreuen amb altres eixos de desigualtat, com per exemple el gènere, l'edat, la classe, l'estat de salut, la diversitat funcional, l'orientació sexual, el cicle de vida, etc. És a dir, cal disposar de dades i d'indicadors que informin sobre l'impacte interseccional de les polítiques del Districte. També es considera necessari dissenyar metodologies i espais heterogenis de reflexió dedicats a l'avaluació de projectes que acullin la mirada de diferents sectors de l'administració.

Propostes d'acció

A1.3.1. Creació d'un llistat d'indicadors per a la implementació de la perspectiva intercultural i interseccional als projectes i serveis del Districte.

A1.3.2. Revisió de les memòries dels serveis, projectes i actuacions del Districte, per a avaluar de quina manera incorporen la mirada intercultural i interseccional.

O1.4. Millorar l'articulació del Districte amb l'Oficina per la No Discriminació i el treball en xarxa entre Districte, Oficina per la No Discriminació i els Serveis de prevenció i atenció a les violències masclistes.

Es considera prioritari enfortir el mecanismes d'articulació entre els diferents Departaments i l'Oficina per la No Discriminació de l'Ajuntament de Barcelona, per tal de fer més efectiva la derivació de casos de racisme identificats a Sants-Montjuïc, i en coneixement del personal tècnic del Districte. Alhora, dins d'un marc interseccional, racisme i violències masclistes i LGTBI-fòbia són categories que es relacionen dinàmicament entre si i per això requereixen un treball en xarxa¹³.

Propostes d'acció

1.4.1. Consolidació dels mecanismes de derivació a l'Oficina per la No Discriminació de casos de racisme identificats al Districte.

1.4.2. Consolidació del treball en xarxa entre Districte, Oficina per la No Discriminació i Serveis de prevenció i atenció a les violències masclistes.

Eix 2. Formació

L'eix de formació fa referència a la sensibilització i la capacitació del personal de l'administració pública per incloure la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en les seves tasques i en l'atenció a la ciutadania.

O2. Reforçar la capacitació en competències interculturals del personal del districte i dels equipaments de proximitat.

Per a que totes les àrees del Districte incorporin de manera efectiva els principis de la interculturalitat amb enfocament interseccional, es considera prioritari promoure cicles formatius que amplii el coneixement de tot el personal tècnic al respecte. Així mateix, és aconsellable activar iniciatives i accions d'acompanyament post-formació al personal tècnic, per tal de facilitar la implementació d'actuacions transformadores des d'una perspectiva intercultural i amb perspectiva de gènere i interseccional.

Objectius específics

O2.1 Formar a les persones treballadores del Districte sobre interculturalitat, amb mirada interseccional.

---

¹³ Veure la guia "Desarrollo de un enfoque interseccional en la formación sobre acoso sexual, violencia y crímenes de odio, disponible a: https://usvreact.eu/wp-content/uploads/2020/01/guia_Formacion_Interseccional.pdf

Cal enfortir els coneixements del personal del Districte sobre l'aplicabilitat de la mirada intercultural en diferents àmbits de l'administració, incloent-hi la dimensió narrativa i comunicativa, i fent referència a tots els eixos de desigualtat. En aquest sentit, l'activitat formativa ha de ser periòdica i constantment actualitzada, i no es pot limitar a sessions puntuals de sensibilització. A nivell metodològic, l'oferta formativa ha de permetre tant la interiorització dels principis de la interculturalitat amb perspectiva interseccional i de la comunicació accessible i inclusiva, així com l'aplicabilitat dels coneixements adquirits en les tasques tècniques específiques que l'equip tècnic ha de desenvolupar diàriament.

Propostes d'acció

A2.1.1. Implementació de cursos de formació sobre la perspectiva intercultural per tots els perfils tècnics del Districte, fent extensiva l'oferta formativa de Barcelona Antirumors i d'altres sobre la matèria a totes les persones que hi treballen.

A2.1.2. Implementació de formacions sobre narratives interculturals, comunicació inclusiva, no sexista i no discriminatòria, "lectura fàcil" i comunicació accessible, dirigides especialment als perfils tècnics involucrats en el disseny/coordinació d'actuacions i serveis, així com als equips d'atenció directa i comunicació.

A2.1.3. Incorporació transversal de la perspectiva intercultural amb enfocament de gènere i interseccional a totes les formacions del Districte.

O2.2 Generar espais/mecanismes/recursos de reflexió i autoformació permanent en temes d'interculturalitat interns al Districte.

Es considera útil que el Districte faciliti l'activació de mesures que ajudin al personal tècnic a interioritzar els principis de la interculturalitat amb enfocament interseccional, però sobretot a incorporar aquesta mirada en la seva feina: més concretament, l'elaboració de documents interns que recopilin els criteris i els mecanismes d'incorporació de la interculturalitat a la feina dels diferents departaments pot ajudar a transversalitzar aquesta perspectiva, de manera correcta i coherent, entre l'equip tècnic. Al respecte, es valora positivament la possibilitat de tenir accés a l'assessorament de figures externes a la plantilla laboral del Districte, especialistes en aquesta disciplina, per a l'elaboració d'aquestes eines dirigides a l'equip tècnic. Aquest tipus d'assessorament pot resultar especialment beneficiós per a les figures tècniques vinculades al disseny i coordinació de projecte, a l'atenció directa i el contacte amb el públic, i a la comunicació.

Propostes d'acció

A2.2.1 Disseny d'eines/materials/recursos per facilitar la incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en el treball del personal tècnic dels diferents departaments del Districte.

Eix 3. Comunicació

L'eix de comunicació fa referència a la necessitat d'incloure la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en totes les actuacions del personal de l'administració, vinculades a l'atenció a les persones i a la producció i difusió de continguts informatius dirigits a la tota la ciutadania, en tots els formats i mitjançant tots els canals dels que disposa el Districte.

O3. Generar continguts/canals/mètodes de comunicació amb perspectiva intercultural, interseccional i accessible a tota la població.

Actualment existeixen barreres que dificulten la comunicació entre el Districte i la ciutadania, i especialment les persones llegides com a pertanyents a grups culturalment minoritzats . L'existència d'aquestes barreres (lingüístiques, narratives, simbòliques, materials, instrumentals, etc.) implica que les accions comunicatives de l'administració - i, conseqüentment, els recursos que aquesta ofereix- no siguin d'igual accés per a tota la població. Per aquesta raó, que l'administració faci un esforç per incorporar la perspectiva intercultural i interseccional a les seves pràctiques comunicatives suposa un primer pas indispensable per garantir els drets bàsics de tota la població que viu al territori.

Objectius específics

O3.1 Impulsar la incorporació de la perspectiva intercultural en la comunicació i en les narratives del Districte.

Per a poder comunicar d'acord amb els criteris de la interculturalitat, és necessari en primer lloc revisar les narratives que es produeixen i reproduïxen des de l'administració, i especialment quan aquestes fan referència a grups i col·lectius que pateixen invisibilització, discriminació o racisme . Al respecte, és important recordar que la comunicació institucional, així com les pràctiques d'interacció del personal tècnic amb la ciutadania, no són accions "neutres": depenent de com es construeixen les narratives, de com es plantegen els discursos i duguin a terme les accions comunicatives (orals, escrites, visuals) l'administració pot tenir un rol en la (re)producció de desigualtats i discriminacions, o al revés, pot contribuir a construir marcs comunicatius no discriminatoris i interculturals. Així mateix, és important ressaltar que una comunicació més fluïda i sistematitzada entre els diferents departaments del Districte pot donar peu a accions millor dissenyades i més inclusives.

Propostes d'acció

A3.1.1. Revisió de les narratives i del llenguatge de les accions comunicatives dels departaments del Districte (documents interns, comunicació externa etc.), per tal d'evitar enfortir imaginari no inclusius en relació amb grups i col·lectius que històricament han estat invisibilitzats i/o discriminats i vetllar perquè la comunicació reflecteixi la diversitat de la població i sigui inclusiva.

A3.1.2. Definició de criteris transversals a tots els departaments per la incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en la comunicació.

A3.1.3. Activació d'espais interns de treball sobre narratives interculturals, orientats a l'elaboració d'un pla de treball per la seva incorporació a les actuacions del Districte.

A.3.1.4. Realització d'accions comunicatives per donar a conèixer els recursos i serveis de l'Oficina per la No Discriminació (OND) i del Programa Barcelona Interculturalitat a tota la població.

O3.2 Generar mètodes de comunicació més accessible a tota la població, tenint present la seva diversitat.

Cal fer un esforç per adequar els continguts i les formes de les accions comunicatives del Districte per a què siguin accessibles per a tota la població del territori, i especialment per les persones d'origen divers. A més, en línia amb l'objectiu anterior (O3.1), és útil incorporar la mirada de grups i col·lectius que pateixen invisibilització, discriminació o racisme en el disseny de les accions comunicatives del Districte, com a exercici de revisió sobre la posició des de la qual s'elaboren els productes comunicatius de l'administració.

Propostes d'acció

A3.2.1. Donar a conèixer a tot el personal tècnic del Districte els recursos sobre comunicació clara i inclusiva de l'Ajuntament de Barcelona, i especialment els productes del projecte municipal "Comunicació Clara" (p.e: píndola formativa 'Canviem la mirada').

A3.2.2. Disseny i activació d'estratègies i accions comunicatives amb mitjans de comunicació locals diversos.

A3.2.3. Impuls del co-disseny d'accions comunicatives amb grups i col·lectius que pateixen invisibilització, discriminació o racisme , per identificar els canals i el llenguatge (verbal, imatges etc.) més adequats.

O3.3 Reforçar els recursos relacionats amb la traducció.

Per tal de facilitar l'accessibilitat de la informació generada a tota la població, cal que el Districte es doti d'un llistat de persones a qui encarregar traduccions amb llenguatge no sexista i inclusiu a les diferents llengües que es parlen el municipi, a banda del recursos que s'ofereixen a nivell de ciutat.

Propostes d'acció

A3.3.1. Elaboració d'un directori d'agents del territori (associacions, entitats, etc..) que poden donar resposta a les necessitats de traducció al Districte.

Eix 4. Participació

L'eix de participació fa referència a la necessitat d'incloure la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional en les actuacions del personal tècnic del Districte, dirigides a fomentar la participació de tota la població del territori en les activitats impulsades per l'administració, així com a l'esforç que la mateixa administració ha de fer per incorporar noves mirades als seus projectes i, al mateix temps, per reforçar el seu vincle amb la ciutadania, incloent-hi tota la seva diversitat i des de la lògica de la co-producció de les polítiques públiques.

O4. Reforçar la perspectiva intercultural en les actuacions de suport, acompanyament i diàleg amb el teixit associatiu i la ciutadania.

Es considera rellevant que el Districte faci un esforç per adequar els mecanismes de participació i co-producció de les seves polítiques públiques a les necessitats de tota la ciutadania que viu en el territori, i en particular de les persones que pertanyen a grups culturals històricament invisibilitzats. Això es concreta en l'activació per part de l'administració de recursos d'acompanyament, formació, informació per a la ciutadania, respecte a com (co)formular projectes socials, culturals, etc. tècnicament viables i que incorporin la perspectiva intercultural amb enfocament interseccional.

Objectius específics

O4.1. Acompanyar els projectes impulsats en el territori per entitats i col·lectius, per facilitar la incorporació de la mirada intercultural.

Cal oferir una formació i un acompanyament adequat a tota la ciutadania del Districte, i especialment a les persones d'origen divers, perquè puguin incorporar els principis de la interculturalitat als seus projectes de manera adequada, i per a què puguin madurar les capacitats tècniques necessàries per dissenyar, presentar i gestionar correctament les seves propostes, en igualtat de condicions.

Propostes d'acció

A4.1.1. Difusió dels recursos elaborats per l'Ajuntament de Barcelona sobre com incorporar la interculturalitat en els projectes, i dels recursos d'assessorament disponibles per a poder elaborar, donar seguiment i justificar els projectes, entre el personal de Districte i les entitats.

A4.1.2. Activació al Districte de formacions dirigides a entitats sobre la incorporació de la mirada intercultural i interseccional als projectes.

A4.1.3. Impuls a l'acompanyament de les activitats dissenyades per grups no constituïts legalment de persones d'origen divers del territori, per part d'entitats, centre cívics, etc.

A4.1.4. Revisió i avaluació dels projectes subvencionats, amb mirada intercultural i interseccional.

O4.2. Enfortir els espais/mecanismes de diàleg, participació i co-producció amb la ciutadania, des d'una perspectiva intercultural.

Cal que els processos participatius impulsats pel Districte comptin amb canals/mecanismes/metodologies adequades per garantir-ne l'accessibilitat a tota la ciutadania, de manera igualitària, clara i transparent. A més, els processos participatius han de considerar les circumstàncies i els contextos en els quals es troben els col·lectius amb els quals es vol treballar, des d'una perspectiva de gènere i interseccional (p.e.: dificultats de conciliació laboral i familiar, incompatibilitats en calendaris de participació per motius religiosos, etc.).

Propostes d'acció

A4.2.1. Implementació d'accions per incrementar la visibilització de les persones referents d'origen cultural divers al Districte, afavorint el seu reconeixement com agents del territori per part de la ciutadania.

A4.2.2. Elaboració d'un directori de persones/col·lectius de cada comunitat del territori que poden facilitar la comunicació amb persones d'origen divers.

A4.2.3. Enfortiment dels serveis de traducció amb llenguatge no sexista i inclusiu des de la perspectiva de gènere pels processos participatius.

A4.2.4. Revisió dels mecanismes de funcionament i comunicació dels espais institucionals de participació (p.e. Consells de Barri), per incrementar la participació de les persones d'origen divers, garantint la participació de les dones i de les persones no binàries.

O4.3. Incorporar la mirada intercultural a l'oferta cultural del Districte.

Cal impulsar la co-producció (amb persones d'origen divers) i la programació paritària¹⁴ de propostes culturals que posin de manifest la diversitat que existeix en el Districte - evitant l'exotització, el folklorisme, el masclisme, etc. i que interpel·lin i fomentin la reflexió de tota la ciutadania sobre la interculturalitat, els seus principis i requisits.

Propostes d'acció

A4.3.1. Identificació de propostes de programació cultural dirigides a tota la ciutadania, que facilitin la difusió de narratives interculturals amb enfocament de gènere i interseccional.

A4.3.2. Recolzament (mitjançant subvencions, comunicació i infraestructures) a actes impulsats per entitats i col·lectius d'origens i contextos culturals diversos (festes,

---

¹⁴ Sobre aquest tema veure el Quadern Metodològic Feminista "Compta amb nosaltres! : bones pràctiques per a una programació cultural paritària", disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/handle/11703/112721>

celebracions etc.), tenint cura que els continguts siguin inclusius i convidant a tota la població del Districte a participar-hi.

Eix 5. Accés a tràmits i serveis

L'eix d'accés a tràmits i serveis fa referència a la responsabilitat del Districte de facilitar l'accés als tràmits burocràtics a totes les persones que viuen en el territori.

O5. Garantir l'accés als tràmits del Districte a tota la població, en condicions d'igualtat.

Cal que el Districte revisi, des d'una perspectiva intercultural, les modalitats, mecanismes, canals etc. de realització dels seus tràmits administratius, per tal d'identificar els factors/elements que poden dificultar-ne l'accés en igualtat de condicions per part de la població d'origen divers, tenint en comptes els altres eixos de desigualtat. Així mateix, cal que l'administració activi les mesures necessàries per garantir un model administratiu més inclusiu a tota la ciutadania.

O5.1 Facilitar l'accés a la informació relativa a tràmits i serveis del Districte a la població d'origen divers

Cal evitar que les barreres digitals i idiomàtiques segueixin representant un problema d'accessibilitat als recursos i serveis que s'ofereixen des del Districte: aquest fet pot determinar o agreujar situacions d'exclusió relacionades amb l'origen, el gènere, la classe, la diversitat funcional o la discapacitat i l'edat, entre altres¹⁵.

A5.1.1. Elaboració d'un estudi amb el personal de l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania (OAC) sobre les necessitats de la població d'origen cultural divers, que tingui un enfocament de gènere i interseccional i generi metodologies/formats per recollir la incidència en les dificultats de comunicació per qüestions lingüístiques/idiomàtiques/culturals.

A5.1.2. Increment de l'oferta d'ensenyament de català i castellà per a persones d'origen divers, tenint en compte la seva heterogeneïtat i diversitat.

A5.1.3. Revisió dels continguts dels materials de benvinguda del Servei d'Orientació i Acompanyament per Persones Immigrades (SOAPI) i de Reagrupament Familiar.

A5.1.4. Elaboració de documentació bàsica en diferents idiomes i amb llenguatge inclusiu des de la perspectiva de gènere.

O5.2 Facilitar l'accés de tota la ciutadania a la gestió d'activitats a l'espai públic.

---

¹⁵ Sobre la connexió entre bretxa digital de gènere i interseccionalitat veure l'informe "La brecha digital de género" publicat per la Fundació Carolina. Disponible a: https://www.fundacioncarolina.es/wp-content/uploads/2022/06/DT_FC_70.pdf

Cal generar mecanismes que permetin agilitzar l'organització d'activitats a l'espai públic per part de la ciutadania, en particular de les persones d'origen divers. La programació d'activitats a l'espai públic sovint suposa un seguit de tràmits burocràtics (presentació de sol·licituds, assegurances, etc.) als quals no tota la població pot accedir, ja sigui per les dificultats que presenta el procés, o bé perquè alguns col·lectius no estan organitzats com a entitats jurídiques. Aquestes dificultats s'accentuen encara més en el cas de les persones d'origen divers, ja que sovint a les limitacions mencionades s'han d'afegir problemes de comunicació amb l'administració per diversos motius: barreres lingüístiques, desconeixement dels tràmits i els temps requerits per demanar permisos, etc.

Propostes d'acció

A5.2.1. Elaboració i difusió de material informatiu on s'expliqui en diferents idiomes les implicacions i condicionants de la reserva d'espais i la petició de llicències, així com els diferents tràmits a seguir.

BLOC V: DESPLEGAMENT I GOVERNANÇA

La vigència del present Pla d'Acció d'interculturalitat del Districte de Sants-Montjuïc serà de tres anys, entre el vigent any 2022 i el 2024.

El desplegament del PAI suposa l'activació de diferents espais de governança i seguiment, capaços de garantir el ple desplegament de les accions incloses en el Pla, en línia amb els objectius identificats durant el procés participatiu que va permetre la seva elaboració.

1. Espais de governança i seguiment

A l'hora de desplegar el Pla d'Acció Intercultural de Sants-Montjuïc es proposa l'activació de dos espais de governança i d'un espai de seguiment, que han de vetllar, en termes generals, per:

- Establir espais de coordinació estables entre les diverses figures tècniques responsables, especialment pel que fa a la coordinació de les actuacions del pla.
- Sistematitzar una observació de la realitat que permeti avaluar i modificar els objectius i les línies d'actuació de manera continuada.
- Establir mecanismes de coordinació i treball en xarxa entre els diversos agents dels diversos àmbits implicats, definint i delimitant competències, funcions i complementarietats.
- Fomentar una connexió dels diversos agents que permeti generar activitats conjuntes, compartir bones pràctiques, etc.

Per a la dinamització d'aquest espais s'activarà una Secretaria Tècnica pel desplegament del Pla, que tingui la funció de convocar, dinamitzar i promoure el funcionament dels espais mencionats, segons la metodologia de treball establerta.

Els espais de governança proposats són els següents:

Taula interna d'interculturalitat

Espai de coordinació que té les següents funcions:

- Vetllar pel desplegament del Pla del Districte.
- Alinear el desplegament del Pla de Districte amb el Pla de la ciutat de Barcelona.
- Promoure el coneixement de programes i polítiques d'interculturalitat al districte.
- Detectar necessitats que calen incorporar al desplegament del Pla de Districte.
- Definir els perfils tècnics que participaran en el Grup d'Acció Intercultural (GAI).

Composició

Taula composta per una representació del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios, la gerència, directors i directores/caps de departaments, regidoria i conselleries i una persona referent d'interculturalitat del Districte, i la Secretaria Tècnica. En la mesura del possible es garantirà la composició paritària d'aquesta taula.

Grup d'Acció Intercultural (GAI)

El GAI és l'espai de governança en què es realitza el desplegament del Pla i el seu seguiment. És en aquest espai on:

- S'alineen els objectius de la ciutat amb els del territori.
- S'ajusten els límits a tenir en compte per engegar les accions que es vulguin emprendre al Districte.
- S'activen Grups de Treball per operativitzar els objectius del Pla.
- Es fa la devolució de les accions fetes pels Grups de Treball.
- Es presenten programes i iniciatives interculturals.

En resum, és en aquest espai on es reflexiona sobre el futur estratègic del Pla de Districte i la seva operativització a través dels Grups de treball que precisen ser activats amb prioritat.

Composició

El GAI està compost pel personal tècnic d'interculturalitat i el de gerència del Districte, altres figures tècniques del Districte, la Secretaria tècnica i el Programa Barcelona Interculturalitat (PROGBI). En la mesura del possible es garantirà la composició paritària d'aquest espai.

Grups de treball

La seva funció és la de vetllar per assolir les activitats del Pla que s'han proposat entomar. Per tant, el seu rol és principalment operatiu. Poden rebre el suport d'agents de ciutat per a la coordinació d'accions, així com per alimentar les accions que es puguin generar del Pla d'Interculturalitat de Barcelona. Els grups es dissolen quan han realitzat l'activitat treballada.

Composició

Membres del GAI que participen en la realització d'un objectiu del PAI (la seva operativització territorial). En la mesura del possible es garantirà la composició paritària dels Grups de Treball.

La metodologia de desplegament del Pla contempla també la conveniència de crear un espai de coordinació amb el Programa Barcelona Interculturalitat (PROGBI) i les diferents figures tècniques d'interculturalitat dels districtes de la ciutat (els 10 districtes). En efecte, la Mesura de Govern *Avançar cap a la interculturalitat. Instruments i mecanismes de governança*¹⁶ ja va incloure la definició un espai de coordinació entre el PROGBI i els districtes en què es dona suport i seguiment als projectes d'interculturalitat en el territori.

2. Metodologia de treball

Les activitats dels grups mencionats es regiran per dos principis que definiran la relació entre les persones membres i el seu funcionament intern:

1. **Simetria:** les opinions i interessos de tots els agents i persones que participen en aquests espais tenen el mateix valor.
2. **Consens:** les propostes que surten dels Grups han de ser consensuades per part de totes les persones que hi participen .

A nivell metodològic, el GAI impulsarà el desplegament del PAI, en primer lloc amb la creació de Grups de Treball. En el GAI es debatrà i proposarà quins són els objectius que es volen operativitzar i dur a terme a través dels Grups de Treball. Per tant, caldrà realitzar un exercici de prioritització dels objectius del PAI per tal de desplegar-los.

La taula Interna d'Interculturalitat es reunirà periòdicament amb l'objectiu de revisar l'estat d'implementació del PAI i la consecució d'objectius, així com per incorporar noves

¹⁶ Disponible a: <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/122080/1/MIC-2021%20MdG%20Avanc%cc%a7ar%20cap%20a%20la%20interculturalitat%20final.pdf>

necessitats detectades i comprovar l'alineació del PAI amb el Pla d'Interculturalitat de ciutat.

Procediment metodològic

La **Taula Interna d'Interculturalitat** es reunirà semestralment amb l'objectiu principal d'impulsar i revisar l'estat del desplegament del pla, la realització de les accions previstes, la consecució d'objectius, així com per incorporar noves necessitats detectades i comprovar l'alineació del Pla d'Acció amb el Pla d'Interculturalitat de ciutat.

El **GAI** s'anirà reunint de manera periòdica. S'hi donarà a conèixer l'estat de la implementació del Pla, es valorarà la metodologia de treball, el desplegament de noves activitats i la creació de nous Grups de treball en funció de les decisions de les persones participants. Per tant, el GAI i els Grups de treball funcionaran en simultaneïtat com dos espais independents però connectats entre si. En total, es preveu la realització de 4 sessions de treball del GAI cada any, durant el temps de vigència del Pla d'Acció Intercultural.

Cada **Grup de Treball** constituït des del GAI assumirà la implementació d'un eix de treball predeterminat pel Pla i es comprometrà a elaborar un pla d'actuació propi per poder-lo portar a terme en el Districte. Per tant, cada grup de treball haurà de seguir les següents fases:

- *Fase 1. Composició del grup.* Abans d'iniciar l'elaboració del pla d'actuació per l'assoliment de l'objectiu del Grup, s'identificaran els agents clau que han de participar en el Grup de Treball.
- *Fase 2. Elaboració del Pla d'actuació.* El grup de treball concreta el seu objectiu en un pla d'actuació que sigui viable, atenent a les competències i possibilitats de les persones membres del Grup de Treball. El pla d'actuació defineix una acció que cal realitzar i que la seva consecució permetrà assolir localment l'objectiu establert. Així mateix, és convenient, en la mesura del possible, determinar quins seran els indicadors que ens permetran veure l'assoliment del pla.
- *Fase 3. Implementació de l'acció.* Un cop traçat el Pla d'actuació s'inicia la seva implementació per realitzar les accions proposades. Els i les membres del Grup del Treball realitzen l'acció que han definit.
- *Fase 4. Avaluació de l'acció.* Un cop finalitzada l'actuació es realitza una valoració per detectar si s'ha assolit l'objectiu del Grup. La tasca del grup finalitzarà amb la presentació dels resultats obtinguts al GAI.

El suport de la Secretaria Tècnica permetrà dinamitzar i acompanyar l'organització i activació dels Grups de Treball, al fer-se càrrec de convocar els grups, dirigir les sessions de treball, prendre acta de les trobades i redactar el pla d'acció elaborat per cada un dels grups.

ANNEX I.

El Pla d'Acció Intercultural del Districte de Sants-Montjuïc s'ha construït de manera participada i intersectorial amb diferents àrees i departaments del Districte.

DIRECCIONS I DEPARTAMENTS DEL DISTRICTE

Direcció de Serveis a les Persones i al Territori

Direcció de Serveis de Llicències i Espai Públic

- Departament de Licitacions i Inspecció
- Departament d'Obres i Manteniment

Direcció de Serveis Generals

- Departament de Serveis Jurídics

Departament de Comunicació

Gerència

DIRECCIONS, DEPARTAMENTS I OFICINES MUNICIPALS

Direcció de Democràcia Activa i Descentralització

Direcció Operativa de Desenvolupament de Proximitat de Barcelona Activa

Consorci d'Educació

Guàrdia Urbana de Barcelona

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Oficina d'Atenció Ciutadana del Districte de Sants-Montjuïc

EQUIPAMENTS DEL DISTRICTE

Centre Cívic Albareda

Centre Cívic El Sortidor

Cotxeres de Sants

PROGRAMES I SERVEIS MUNICIPALS

Equip de dinamització de l'espai públic

Programa Barcelona Intercultural del Departament d'interculturalitat i Diversitat Religiosa

ANNEX II. MATRIU DEL PLA

OBJECTIU	OBJECTIU ESPECÍFIC	PROPOSTA D'ACCIONS	CALENDARI	
1. Incorporar la interculturalitat en el model organitzatiu del Districte.	1.1 Millorar la coordinació interna per tal de transversalitzar la perspectiva intercultural i interseccional en tots els departaments.	1.1.1 Activació d'un espai de coordinació per incorporar i transversalitzar la perspectiva intercultural i interseccional en les actuacions del Districte, i donar seguiment a aquest procés.	CURT TERMINI	
		1.1.2 Incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en els espais de coordinació dels equipaments del Districte (biblioteques, centres cívics, casals, equipaments esportius etc.).	MIG TERMINI	
	1.2 Diversificar la composició d'equips de treball.	1.2.1 Incorporació d'instruccions per al foment de la contractació laboral que garanteixin la pluralitat sociocultural del personal i promoguin la igualtat de gènere i d'oportunitats als plecs de serveis externalitzats del Districte.	CURT TERMINI	
		1.2.2 Activació de campanyes de comunicació inclusiva, que tinguin en compte les diferents necessitats de les persones (materials en diferents idiomes, de lectura fàcil, que facin servir diferents canals de distribució, etc.), sobre l'oferta de treball generada pel Districte.	MIG TERMINI	
	1.3 Avaluar de forma periòdica la incorporació de la interculturalitat en accions/serveis/projectes etc. del Districte.	1.3.1 Creació d'un llistat d'indicadors per a la implementació de la perspectiva intercultural i interseccional als projectes i serveis del Districte.	CURT TERMINI	
		1.3.2 Revisió de les memòries dels serveis, projectes i actuacions del Districte, per avaluar de quina manera incorporen la mirada intercultural i interseccional.	MIG TERMINI	
	1.4 Millorar l'articulació del Districte amb l'Oficina per la No Discriminació i el treball en xarxa entre Districte, Oficina per la No Discriminació i els Serveis de prevenció i atenció a les violències masclistes.	1.4.1 Consolidació dels mecanismes de derivació a l'Oficina per la No Discriminació de casos de racisme identificats al Districte.	MIG TERMINI	
		1.4.2 Consolidació del treball en xarxa entre Districte, Oficina per la No Discriminació i els Serveis de prevenció i atenció a les violències masclistes.	MIG TERMINI	
	2. Reforçar la capacitat en competències interculturals del personal dels districtes i dels equipaments de proximitat.	2.1 Formar a les persones treballadores del Districte sobre interculturalitat, amb mirada interseccional.	2.1.1 Implementació de cursos de formació sobre interculturalitat per tots els perfils tècnics del Districte, fent extensiva l'oferta formativa de Barcelona Antirumors i d'altres sobre la matèria a totes les persones que hi treballen.	CURT TERMINI
			2.1.2 Implementació de formacions sobre narratives interculturals, comunicació inclusiva, no sexista i no discriminatòria, "lectura fàcil" i comunicació accessible, dirigides especialment als perfils tècnics involucrats en el disseny/coordinació d'actuacions i serveis, així com als equips d'atenció directa i comunicació.	MIG TERMINI
A2.1.3. Incorporació transversal de la perspectiva intercultural amb enfocament de gènere i interseccional a totes les formacions del Districte.			CURT TERMINI	

	2.2 Generar espais/mecanismes/recursos de reflexió i autoformació permanent en temes d'interculturalitat interns al Districte.	2.2.1 Disseny d'eines/materials/recursos per facilitar la incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en el treball del personal tècnic dels diferents departaments del Districte.	MIG TERMINI
3. Generar continguts/canals/mètodes de comunicació amb perspectiva intercultural, interseccional i accessible a tota la població.	3.1 Impulsar la incorporació de la perspectiva intercultural en la comunicació i en les narratives del Districte.	3.1.1 Revisió de les narratives i del llenguatge de les accions comunicatives dels departaments del Districte (documents interns, comunicació externa etc.), per tal d'evitar enfortir imaginari no inclusius en relació amb grups i col·lectius que històricament han estat invisibilitzats i/o discriminats i vetllar perquè la comunicació reflecteixi la diversitat de la població i sigui inclusiva. .	CURT TERMINI
		3.1.2 Definició de criteris transversals a tots els departaments per a la incorporació de la perspectiva intercultural i interseccional en la comunicació.	MIG TERMINI
		3.1.3 Activació d'espais interns de treball sobre narratives interculturals, orientats a l'elaboració d'un pla per a la seva incorporació a les actuacions del Districte.	MIG TERMINI
		3.1.4 Realització d'accions comunicatives per donar a conèixer els recursos i serveis de l'Oficina per la No Discriminació (OND) i del Programa Barcelona Interculturalitat a tota la població.	MIG TERMINI
	3.2 Generar mètodes de comunicació més accessible a tota la població, tenint present la seva diversitat.	3.2.1 Donar a conèixer a tot el personal tècnic del Districte els recursos sobre comunicació clara i inclusiva de l'Ajuntament de Barcelona, i especialment els productes del projecte municipal "Comunicació Clara" (p.e: píndola formativa 'Canviem la mirada').	CURT TERMINI
		3.2.2 Disseny i activació d'estratègies i accions comunicatives amb mitjans de comunicació locals diversos.	MIG TERMINI
		3.2.3 Impuls del co-disseny d'accions comunicatives amb grups i col·lectius que pateixen invisibilització, discriminació o racisme, per identificar els canals i el llenguatge (verbal, imatges etc.) més adequats.	MIG TERMINI
	3.3 Reforçar els recursos relacionats amb la traducció i la mediació.	3.3.1 Elaboració d'un directori d'agents del territori (associacions, entitats, etc..) per donar resposta a les necessitats de traducció al Districte.	CURT TERMINI
4. Reforçar la perspectiva intercultural en les actuacions de suport, acompanyament i diàleg amb el teixit associatiu i la ciutadania.	4.1 Acompanyar els projectes impulsats en el territori per entitats i col·lectius, per facilitar la incorporació de la mirada intercultural.	4.1.1 Difusió dels recursos elaborats per l'Ajuntament de Barcelona sobre com incorporar la interculturalitat en els projectes, i dels recursos d'assessorament disponibles per a poder elaborar, donar seguiment i justificar els projectes, entre el personal de Districte i les entitats.	CURT TERMINI
		4.1.2 Activació al Districte de formacions dirigides a entitats sobre la incorporació de la mirada intercultural i interseccional als projectes.	MIG TERMINI
		4.1.3 Impuls a l'acompanyament de les activitats dissenyades per grups no constituïts legalment de persones d'origen divers del territori, per part d'entitats, centres cívics, etc.	MIG TERMINI

		4.1.4 Revisió i avaluació dels projectes subvencionats, amb mirada intercultural i interseccional.	MIG TERMINI
	4.2 Enfortir els espais/mecanismes de diàleg, participació i co-producció amb la ciutadania, des d'una perspectiva intercultural.	4.2.1 Implementació d'accions per incrementar la visibilització de les persones referents d'origen cultural divers al Districte, afavorint el seu reconeixement com agents al territori per part de la ciutadania.	MIG TERMINI
		4.2.2 Elaboració d'un directori de persones/col·lectius de cada comunitat del territori que poden facilitar la comunicació amb persones d'origen divers.	MIG TERMINI
		4.2.3 Enfortiment dels serveis de traducció amb llenguatge no sexista i inclusiu pels processos participatius.	MIG TERMINI
		4.2.4 Revisió dels mecanismes de funcionament i comunicació dels espais institucionals de participació (p.e. Consells de Barri), per incorporar la perspectiva intercultural i garantir la participació de les dones i de les persones no binàries.	MIG TERMINI
	4.3 Incorporar la mirada intercultural a l'oferta cultural del Districte.	4.3.1 Identificació de propostes de programació cultural dirigides a tota la ciutadania, que facilitin la difusió de narratives interculturals amb enfocament de gènere i interseccional.	MIG TERMINI
		4.3.2 Recolzament (mitjançant subvencions, comunicació i infraestructures) a actes impulsats entitats i col·lectius d'origens i contextos culturals diversos (festes, celebracions etc.), tenint cura que els continguts siguin inclusius i convidant a tota la població del Districte a participar-hi.	MIG TERMINI
5. Garantir l'accés als tràmits i serveis del Districte a tota la població, en condicions d'igualtat.	5.1 Facilitar l'accés a la informació relativa a tràmits i serveis del Districte a la població d'origen divers.	5.1.1 Elaboració d'un estudi amb el personal de l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania (OAC) sobre les necessitats de la població d'origen cultural divers, que tingui un enfocament de gènere i interseccional i generi metodologies/formats per recollir la incidència en les dificultats de comunicació per qüestions lingüístiques/idiomàtiques/culturals.	MIG TERMINI
		5.1.2 Increment de l'oferta d'ensenyament de català i castellà per a persones d'origen divers, tenint en compte la seva heterogeneïtat i diversitat.	MIG TERMINI
		5.1.3 Revisió dels continguts dels materials de benvinguda del Servei d'Orientació i Acompanyament per Persones Immigrades (SOAPi) i de Reagrupament Familiar.	MIG TERMINI
		5.1.4 Elaboració de documentació bàsica en diferents idiomes i amb llenguatge inclusiu des de la perspectiva de gènere.	MIG TERMINI
	5.2 Facilitar l'accés de tota la ciutadania a la gestió d'activitats a l'espai públic.	5.2.1 Elaboració i difusió de material informatiu on s'expliqui en diferents idiomes les implicacions i condicionants de la reserva d'espais i la petició de llicències, així com els diferents tràmits a seguir.	MIG TERMINI

